

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 2. februar 2023

Revisorerne vurderer brugen af samhørighedspolitikken som krisestyringsredskab

- o *EU indførte fleksibilitet for at stille uudnyttede samhørighedsmidler til rådighed.*
- o *50,4 milliarder euro blev ydet som supplement til finansieringen fra samhørighedspolitikken.*
- o *Brugen af samhørighedspolitikken til at håndtere kriser kan påvirke dens primære strategiske mål.*

EU tilpassede hurtigt sine regler for som reaktion på covid-19-pandemien at give medlemsstaterne større fleksibilitet i forbindelse med anvendelsen af samhørighedspolitikens midler. EU tilførte også betydelige nye ressourcer for at finansiere yderligere investeringer. Ifølge en ny beretning fra Den Europæiske Revisionsret øgede disse foranstaltninger dog også presset for at anvende EU's midler hurtigt og godt. Revisorerne bemærker, at den gentagne brug af samhørighedspolitikken til at håndtere kriser også kan aflede den fra dens primære strategiske mål om at mindske de udviklingsmæssige forskelle mellem EU's regioner.

Fra begyndelsen af 2020 vedtog EU en lang række foranstaltninger for at håndtere udfordringerne i forbindelse med covid-19-pandemien. Samhørighedspolitikken spillede en rolle med en hurtig reaktion i tre faser, som ændrede reglerne for programperioden 2014-2020. Mindre end to måneder efter pandemiudbruddet i Europa vedtog EU lovgivningsmæssige foranstaltninger for at mobilisere uudnyttede midler gennem investeringsinitiativet som reaktion på coronaviruset (CRII) og investeringsinitiativet som reaktion på coronaviruset plus (CRII+). På mindre end ét år vedtog det genopretningsbistanden til samhørighed og til områder i Europa (REACT-EU), der skulle fungere som et instrument for foranstaltninger til kriseafhjælpning og genopretning på kort og mellemlang sigt.

"EU's reaktion gjorde det lettere for medlemsstaterne at anvende samhørighedsmidler til at afbøde de covid-19-relaterede økonomiske vanskeligheder, selv om dette kunne forværre en række eksisterende udfordringer," siger Iliana Ivanova, det medlem af Revisionsretten, der ledte revisionsarbejdet. *"Under alle omstændigheder skal vi stadig meget nøje vurdere, om EU's samhørighedspolitik er det rette budgetredskab til krisestyring."*

Begge initiativer som reaktion på coronaviruset omfattede målrettede tilpasninger af visse regler for samhørighedspolitikken med henblik på at sikre likviditet, fleksibilitet og forenkling.

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Yderligere 50,4 milliarder euro (hvoraf over halvdelen gik til Spanien og Italien) kom fra REACT-EU og kunne bruges efter landenes eget valg inden for en meget kort frist (inden udgangen af 2023). REACT-EU stillede således "mellemløst finansiering" til rådighed mellem 2021 og 2023, hvilket bidrog til at skabe betydelige forsinkelser med iværksættelsen af de samhørighedspolitiske programmer for 2021-2027. Revisorerne advarer også om, at REACT-EU ud over at forværre de tilbagevendende vanskeligheder med at bruge EU-penge, kan føre til, at de disponible ressourcer anvendes overilet inden udgangen af perioden, og at der derfor potentielt ikke fås valuta for pengene.

Den øgede fleksibilitet i overførslerne resulterede i en betydelig flytning af midler: 35 milliarder euro frem til den 31. december 2021. Revisorerne konstaterede, at der hovedsagelig blev flyttet midler til investeringsområderne sundhedspleje (+80 %) og erhvervsstøtte (+16 %), og at de kom fra informations- og kommunikationsteknologi, energi og miljø, inklusion samt forskning og innovation. Der blev også flyttet midler til mere udviklede regioner og overgangsregioner (+1,8 milliarder euro). Revisorerne bemærker også, at selv om REACT-EU forventes at bidrage med 25 % af sin samlede finansielle ramme til klimamålene, er det usandsynligt, at dette vil blive nået.

Samhørighedspolitikken er ofte blevet brugt til kortsigtede krisereaktioner, og en række af de ændringer, der er indført til det formål, er blevet faste elementer i politikken. Revisorerne bemærker dog, at den langsigtede virkning af denne brug ikke er blevet formelt vurderet. De nye regler for samhørighedspolitikken for 2021-2027, som i høj grad er baseret på de fleksibilitetsmuligheder, der netop er indført, vil gøre det lettere at anvende samhørighedsmidlerne til at reagere på uventede begivenheder. Revisorerne påpeger derfor en risiko: Den gentagne brug af samhørighedspolitikken til at håndtere kriser kan påvirke dens primære strategiske mål om at mindske forskellene mellem EU's regioner.

Baggrundsoplysninger

Samhørighedspolitikken er et af de største politikområder i EU-budgettet med en tildeling på 355 milliarder euro for perioden 2014-2020. Dens overordnede mål er at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed mellem EU's regioner.

Særberetning 02/2023 "Tilpasning af samhørighedspolitikens regler som reaktion på covid-19: Midlerne blev anvendt mere fleksibelt, men der er behov for overvejelser om brugen af samhørighedspolitikken som krisestyringsredskab" kan fås på [Revisionsrettens websted](#).

Denne revision følger efter to udtalelser om [CRII+](#) og [REACT-EU](#) samt en analyse af [risici, udfordringer og muligheder i forbindelse med EU's økonomipolitiske reaktion på covid-19-krisen](#). Den trækker også på en nyligt offentliggjort særberetning om [resultatbaseret finansiering i samhørighedspolitikken](#) og en nyligt offentliggjort sammenlignende analyse af [EU-finansieringen under samhørighedspolitikken og genopretnings- og resiliensfaciliteten](#).

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547